Результати та їх обговорення. У 2019 році в Україні було зареєстровано 80 найменувань лікарських препаратів для лікування герпесвірусних захворювань. У ході досліджень встановлено, що у фармакотерапії цих хвороб використовують різні види лікарських форм: 70 % складають таблетки, сиропи – 11 %, порошки та капсули – по 4 %, краплі – 2 %, ліофілізат для розчину для інфузій – 1 %. Частка м'яких лікарських препаратів становить лише 8 %. Враховуючи те, що м'які лікарські форми забезпечують високу концентрацію лікарських субстанцій в шкірі та безпосередній вплив на збудників захворювання, розробка таких ліків є доцільною, оскільки вони виявляють швидкий фармакологічний ефект завдяки місцевій дії.

Проведений маркетинговий аналіз показав, що співвідношення препаратів вітчизняного та іноземного виробництва становить 51 % та 49 % відповідно. Встановлено, що однокомпонентні лікарські засоби складають 94 % від загальної кількості ліків.

Висновки. Виходячи з проведених досліджень, асортимент м'яких лікарських форм для лікування герпесвірусних хвороб на фармацевтичному ринку України є обмеженим. Тому, актуальним є створення вітчизняних мазей для лікування вищезазначеної патології.

Дослідження вуглеводів у сировині целозії гребінчастої

Дейнека А.С., Процька В.В., Журавель І.О.

Кафедра хімії природних сполук і нутриціології

Національний фарамацевтичний університет, м. Харків, Україна

vvprotskaya@gmail.com

Celosia argentea L. (*Amaranthaceae* Juss.) відома під народною назвою «північний гребінець» або «вовняна квітка» однорічна дводольна рослина. Її назва походить від грецького слова «kelcos», що в перекладі означає «палаючий». У дикорослому вигляді цю рослину можна зустріти у Індії, Західній Африці та Південній Америці. У традиційній медицині Китаю целозію гребінчасту використовували при лікуванні катаракти, запальних захворювань очей, цукрового діабету, виразки шлунку, а також для зниження артеріального тиску та як антигельмінтний засіб.

За даними літератури полісахариди проявляють імуномодулюючу, протипухлинну, антибактеріальну, протизапальну, відхаркувальну, протидіабетичну, антимікробну, гіпохолестеринемічну та гіпоглікемічну дії, а також впливають на

фармакокінетичні параметри лікарських засобів [4]. Тому дослідження цих БАР є актуальним.

Для аналізу використовували повітряно-сухі, подрібнені корені, листя, стебла, квітки та насіння целозії гребінчастої, які були заготовлені у 2018-2019 р.р. у Харківській області.

Виявлення мономерів цукрів проводили методом паперової та тонкошарової хроматографії у водних витяжках із досліджуваних видів сировини до та після проведення гідролізу. Як рухому фазу використовували суміші н-бутанол – піридин – вода (6:3:1) та хлороформ – 96 % етанол – аміак концентрований (10:5:1). Моноцукри на хроматограмах ідентифікували у денному світлі після обробки 2 % розчином анілінфталатного реактиву за коричневим та рожевим забарвленням зон у порівнянні зі стандартними зразками.

Визначення кількісного вмісту суми водорозчинних полісахаридів проводили методом гравіметрії у перерахунку на абсолютно суху сировину за методикою, яка наведена у монографії «Алтеї трава^{N}» ДФУ 2, том 3.

За результатами експерименту в усіх досліджуваних видах сировини було ідентифіковано глюкозу, рамнозу та галактозу.

Найвищий вміст полісахаридів накопичувався у листі целозії гребінчастої – 19,75±0,92 %. У коренях (17,00±0,81 %) та насінні (17,69±0,83 %) цієї рослини вміст суми полісахаридів був практично на одному рівні. У квітках (13,26±0,62 %) вміст полісахаридів був майже у 1,5 рази нижчим, у стеблах (5,27±0,26 %) – у 3,7 разів нижчим у порівнянні із їх максимальним вмістом у листі целозії гребінчастої.

Результати проведених досліджень будуть використані при розробці МКЯ на сировину целозії гребінчастої та лікарських засобів на їх основі.

Література:

1. Al-Snafi Ali Esmail. Pharmacological importance of Clitoria ternatea – A review. *Journal of Pharmacy*. 2016. Vol. 6, Iss. 3. P. 68-83.

2. Bakar, D. A., Ahmed, B. A., & Taha, R. M. In vitro Callus Induction and Plant Regeneration of Celosia argentea- An Important Medicinal Plant. *Brazilian Archives of Biology and Technology,* 2014. № 57(6). P. 860–866.

3. Bioactive polysaccharides from natural resources including Chinese medicinal herbs on tissue repair / Qiu Li, Yiming Niu, Panfei Xing, Chunming Wang. *Chin Med*. 2018. № 13. P. 1-7.

4. Tang, Y., Xin, H., & Guo, M. Review on research of the phytochemistry and pharmacological activities of Celosia argentea. *Revista Brasileira de Farmacognosia,* 2016. №26(6). P. 787–796.